

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี
วันที่ ๗ ๗ ๒๘ พ.ศ.
วันที่ ๒๙ มิ.ย. ๒๕๕๕ ๑๕.๔๐

ที่ คค (ปคร) ๐๖๐๖/๑๙๒

กระทรวงคมนาคม
ถนนราชดำเนินนอก กทม.๑๐๑๐

๗๖/ มิถุนายน ๒๕๕๕

เรื่อง รายงานผลการเจรจาการบินระหว่างไทย-เนเธอร์แลนด์

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. สำเนาและคำแปลบันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding)
ระหว่างไทย-เนเธอร์แลนด์ ลงนามวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๐ จำนวน ๑๐๐ ชุด
 ๒. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ที่ กต ๑๗๐๓/๔๘ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๕
จำนวน ๑๐๐ ชุด
 ๓. สำเนาและคำแปลร่างหนังสือแลกเปลี่ยนทางการทูตของประเทศไทยและเนเธอร์แลนด์
จำนวน ๑๐๐ ชุด

ด้วยกระทรวงคมนาคมขอเสนอเรื่องรายงานผลการเจรจาการบินระหว่างไทย-เนเธอร์แลนด์ มาเพื่อให้คณะกรรมการพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๕(๗) รวมทั้งเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๙๐ วรรคสอง ซึ่งต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา ก่อนดำเนินการให้มีผลผูกพัน

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ประเทศไทยและเนเธอร์แลนด์ได้จัดทำความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศระหว่างกัน ฉบับแรก ลงนามเมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๙๐ (ค.ศ. ๑๙๗๗) และต่อมาได้จัดทำความตกลงฉบับใหม่ลงนามเมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๑๔ (ค.ศ. ๑๙๗๑) เพื่อใช้เป็นความตกลงฉบับแม่บทในความสัมพันธ์ด้านการบินระหว่างกัน และทั้งสองฝ่ายได้พบทหารือกันเป็นระยะๆ โดยครั้งล่าสุดมีขึ้นเมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๔๘ (ค.ศ. ๒๐๐๓)

๑.๒ ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงที่จะให้มีการเจรจาการบินระหว่างกัน เพื่อปรับปรุงสิทธิในการบินและความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศระหว่างไทย-เนเธอร์แลนด์ โดยได้ตกลงหารือกันในวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๐ ที่กรุงเทพฯ ประเทศไทย

๑.๓ คณะกรรมการผู้แทนรัฐบาลเพื่อพิจารณาทำความตกลงว่าด้วยการขนส่งทางอากาศกับรัฐบาลต่างประเทศเป็นประจำ ซึ่งได้รับอนุมัติแต่งตั้งโดยมติคณะกรรมการรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ ตามหนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๑๕๘๖๔ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๙ ให้มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการเจรจาทำความตกลงว่าด้วยการขนส่งทางอากาศกับรัฐบาลต่างประเทศ เป็นผู้แทนไทยในการพบปะเจรจาดังกล่าว

๑.๔ คณะผู้แทนรัฐบาลของทั้งสองฝ่ายได้จัดทำบันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding) ระหว่างราชอาณาจักรไทยและราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ โดยลงนามร่วมกันเมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๐ รายละเอียดปรากฏดังสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ ซึ่งจะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ ก่อนมอบกระทรวงการต่างประเทศดำเนินการแลกเปลี่ยนหนังสือทางการทุตยืนยันการแก้ไข ปรับปรุงข้อบทเกี่ยวกับการแต่งตั้งสายการบินที่กำหนด ความปลอดภัยการบิน สิทธิความจุความถี่ ใบอนุญาต เส้นทางบิน รวมทั้งแก้ไขและเพิ่มเติมข้อบทในความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศ ตามที่กำหนดไว้ในความตกลง ว่าด้วยบริการเดินอากาศระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลเนเธอร์แลนด์ ลงนามเมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๐

๑.๕ คณะกรรมการผู้แทนรัฐบาลเพื่อพิจารณาจัดทำความตกลงว่าด้วยการขนส่ง ทางอากาศกับรัฐบาลต่างประเทศเป็นประจำ ในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๐ ได้มีมติรับทราบรายงานผลการเจรจาการบินดังกล่าวแล้ว และได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบรายงานผลการเจรจาฯ เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๐ ตามที่กระทรวง คมนาคมเสนอ โดยมอบให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการแลกเปลี่ยนหนังสือทางการทุตยืนยัน การมีผลใช้บังคับของหนังสือสัญญาดังกล่าวต่อไป

๑.๖ กระทรวงการต่างประเทศได้มีหนังสือ ที่ กต ๐๗๐๓/๔๘ ลงวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๕๕ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) แจ้งว่าการจัดทำบันทึกความเข้าใจระหว่างไทยและเนเธอร์แลนด์ที่คณะรัฐมนตรี ได้มีมติเห็นชอบแล้ว เป็นการดำเนินการก่อนวันที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มีผลใช้บังคับ แต่กระทรวงการต่างประเทศยังไม่ได้ดำเนินการแลกเปลี่ยนหนังสือทางการทุตเพื่อให้มีผลใช้บังคับ จึงถือเป็น กระบวนการที่ยังคงค้างอยู่และต้องดำเนินการต่อไป สมควรนำร่างหนังสือแลกเปลี่ยนทางการทุต (สิ่งที่ส่ง มาด้วย ๓) เข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภา โดยกระทรวงคมนาคมในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่องจะเป็นผู้เสนอ บันทึกความเข้าใจและร่างหนังสือแลกเปลี่ยนทางการทุต เพื่อรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและ รัฐสภาตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญ

๒. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้ เข้ามายังที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนด ในพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๕(๗) เรื่องที่ เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือที่เกี่ยวกับองค์กรระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย รวมทั้งเป็นไปตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งต้อง ได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา ก่อนดำเนินการให้มีผลผูกพัน

๓. ผลการเจรจา

ในการพบปะเจรจาครั้งนี้ คณะผู้แทนรัฐบาลของทั้งสองฝ่ายได้ตกลงกัน ดังนี้

๓.๑ การปรับปรุงข้อบทว่าด้วยการแต่งตั้งสายการบินที่กำหนด การให้อนุญาต และการเพิกถอนใบอนุญาต และข้อบทว่าด้วยสิทธิเกี่ยวกับการควบคุมเชิงกำกับดูแล เรื่องความปลอดภัยการบิน

ทั้งสองฝ่ายตกลงปรับปรุงข้อบททั้งสองในความตกลงฯ ปัจจุบัน โดยยึดร่าง แม่แบบที่ไทยได้ตกลงไว้กับสมาคมยุโรปเป็นหลัก โดยผนวกสาระของข้อบทในความตกลงฯ เดิมเพิ่มเติม เพื่อความสมบูรณ์ของเงื่อนไขที่เคยตกลงกันไว้ด้วย สำหรับข้อบทว่าด้วยสิทธิเกี่ยวกับการควบคุมเชิงกำกับ ดูแลเรื่องความปลอดภัยการบิน ทั้งสองฝ่ายตกลงระบุเพิ่มเติมเป็นอิการหนึ่งในข้อบทว่าด้วยความปลอดภัย การบินที่เคยตกลงกันไว้แล้ว เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๖ เพื่อให้เกิดความสะดวกในทางปฏิบัติ ทั้งนี้ สาระสำคัญของข้อบทที่ได้ปรับปรุง มีดังนี้

๓.๑.๑ ข้อบทเรื่องการกำหนดสายการบิน การอนุญาตและการเพิกถอนใบอนุญาต มีสาระว่า สายการบินที่กำหนดของเนเธอร์แลนด์จะต้องเป็นสายการบินที่จัดตั้งขึ้นในอาณาเขตของเนเธอร์แลนด์ ภายใต้สนธิสัญญาก่อตั้งประเทศเยอรมัน ไม่เป็นอนุญาตประกอบการที่ใช้ได้จากรัฐสมาชิกประเทศเยอรมัน ตามกฎหมายของประเทศเยอรมัน มีการควบคุมเชิงกำกับดูแลอันแท้จริงเป็นของรัฐสมาชิกที่รับผิดชอบการออกใบรับรองผู้ประกอบการบิน มีสถานที่ทำการที่เป็นหลักในอาณาเขตของรัฐสมาชิกที่สายการบินได้รับใบอนุญาตประกอบการ และกรรมสิทธิ์ส่วนสาระสำคัญและการควบคุมอันแท้จริงในสายการบินเป็นของรัฐสมาชิกของประเทศหรือคนชาติของรัฐสมาชิกนั้น และ/หรือของรัฐสมาชิกอื่นที่ระบุในภาคผนวก อันได้แก่ สาธารณรัฐไอซ์แลนด์ ราชรัฐลิกเตนสไตน์ ราชอาณาจักรนอร์เวย์ และสมាបันธ์รัฐสวิส และ/หรือคนชาติของรัฐดังกล่าว และห้ามมีการเสือกปฏิบัติตัวยเหตุของสัญชาติ ขณะที่คุณสมบัติของสายการบินที่กำหนดของฝ่ายไทยจะยังคงใช้หลักการเดิมที่ได้ตกลงไว้ในความตกลงฯ ส่องฝ่ายกล่าวคือ กรรมสิทธิ์ส่วนสาระสำคัญและการควบคุมอันแท้จริงของสายการบินตกอยู่แก่ประเทศไทยหรือแก่คนชาติไทย

ในส่วนของการเพิกถอนใบอนุญาต ฝ่ายไทยมีสิทธิปฏิเสธ เพิกถอน พักใช้หรือจำกัดใบอนุญาตสายการบินของเนเธอร์แลนด์ ในกรณีที่คุณสมบัติของสายการบินไม่เป็นไปตามที่ระบุไว้รวมถึงกรณีที่สายการบินดำเนินการไม่สอดคล้อง หรือละเมิดกฎหมายหรือข้อบังคับของประเทศไทย หรือสายการบินไม่ดำเนินบริการที่ตกลงตามเงื่อนไขที่กำหนดภายใต้ความตกลงฉบับปัจจุบัน หรือสายการบินได้รับอนุญาตให้ดำเนินบริการภายใต้ความตกลงสองฝ่ายระหว่างไทยและรัฐสมาชิกอื่น และประเทศไทยสามารถแสดงให้เห็นว่า การใช้สิทธิรับข้อเสนอแนะให้ความตกลงนี้ในส่วนทางหนึ่งซึ่งรวมจุดในรัฐสมาชิกอื่น เป็นการหลอกเลี้ยงข้อบังคับเกี่ยวกับสิทธิรับข้อเสนอแนะให้ความตกลงอีกฉบับหนึ่งนั้น หรือสายการบินที่กำหนดมีใบรับรองผู้ดำเนินการเดินอากาศที่ออกให้โดยรัฐสมาชิกและไม่มีความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศสองฝ่ายระหว่างไทยและรัฐสมาชิกนั้น และรัฐสมาชิกนั้นปฏิเสธสิทธิรับข้อเสนอแนะให้ความตกลงโดยประเทศไทย อนึ่ง สิทธิในการพักใช้จะกระทำได้หลังจากมีการหารือของภาคีทั้งสองฝ่าย เว้นแต่กรณีที่การพักใช้หรือตั้งเงื่อนไขโดยทันทีจะเป็นการป้องกันผลกระทบใดๆ ระยะที่จะมีขึ้นต่อไป

๓.๑.๒ ข้อบทเรื่องสิทธิในการกำหนดด้านความปลอดภัยการบิน มีสาระว่า ในกรณีที่เนเธอร์แลนด์ได้กำหนดสายการบินที่มีการกำหนดด้านความปลอดภัยการบินโดยอีกรัฐสมาชิกอื่น สิทธิของประเทศไทยภายใต้ข้อบทเกี่ยวกับความปลอดภัยการบินในความตกลงฯ ที่ไทยมีกับเนเธอร์แลนด์ ซึ่งเป็นผู้แต่งตั้งสายการบินที่กำหนดนั้น ย่อมมีผลบังคับใช้กับรัฐผู้กำหนดดูแลด้านความปลอดภัยการบินด้วยโดยข้อบทนี้จะใช้เพิ่มเติมเพื่อประกอบกับข้อบทเรื่องความปลอดภัยการบินที่ไทยและเนเธอร์แลนด์ได้เคยตกลงไว้ก่อนหน้านี้แล้ว

๓.๒ ใบพิกัดเส้นทางบิน ทั้งสองฝ่ายตกลงปรับปรุงใบพิกัดเส้นทางบิน เป็นดังนี้
ฝ่ายไทย
จุดใด ๆ ในไทย-จุดระหว่างทางใดๆ-จุดใดๆ ในเนเธอร์แลนด์-จุดพื้นใดๆ
ฝ่ายเนเธอร์แลนด์
จุดใดๆ ในเนเธอร์แลนด์-จุดระหว่างทางใดๆ-จุดใดๆ ในไทย-จุดพื้นใดๆ

๓.๓ สิทธิความจุความถี่ ทั้งสองฝ่ายตกลงให้สิทธิความจุความถี่สำหรับการทำบินระหว่างกันโดยไม่จำกัด ทั้งในส่วนของบริการขนส่งผู้โดยสารคอมสิลค้าและบริการขนส่งเฉพาะสินค้าโดยคงเงื่อนไขห้ามให้สายการบินของเนอเรอร์แลนด์ทำการบินพ้นจากจุดใดๆ ในประเทศไทยไปยังอสเตรเลีย เกินกว่า ๒ เที่ยวต่อสัปดาห์ ไว้เช่นเดิม

๓.๔ สิทธิรับข้อราชการจราจร ทั้งสองฝ่ายตกลงคงหลักการที่ให้สายการบินที่กำหนดของทั้งสองฝ่ายสามารถใช้สิทธิรับข้อราชการจราจรเสรีภาพที่ ๓ และ ๕ ได้อย่างเต็มที่ไว้เช่นเดิม ในส่วนของสิทธิรับข้อราชการจราจรเสรีภาพที่ ๕ นั้นมีการปรับปรุงให้สิทธิอย่างเต็มที่ ในส่วนของเที่ยวบินขนส่งเฉพาะสินค้าสำหรับเที่ยวบินขนส่งผู้โดยสารคอมสิลค้า ตกลงให้สิทธิรับข้อราชการจราจรเสรีภาพที่ ๕ ฝ่ายละ ๗ เที่ยวต่อสัปดาห์ โดยการจราจรพักค้างที่จุดต่างๆ ในประเทศไทย หรือจุดต่างๆ ในเนอเรอร์แลนด์เป็นเวลา ๗๒ ชั่วโมงหรือน้อยกว่า ไม่ถือว่าเป็นการขนส่งการจราจรเสรีภาพที่ ๕

๓.๕ ข้อบทว่าด้วยการทำบินโดยใช้ชื่อเที่ยวบินร่วมกัน ทั้งสองฝ่ายตกลงปรับปรุงข้อบทว่าด้วยการทำบินโดยใช้ชื่อเที่ยวบินร่วมกัน ให้ครอบคลุมถึงความร่วมมือระหว่างสายการบินของประเทศไทยเดียวกันด้วย

๔. วิเคราะห์ผลกระทบ

ผลการเจรจาระหว่างคณะผู้แทนไทย-เนอเรอร์แลนด์ในครั้งนี้ เป็นการปรับปรุงข้อบทในความตกลงฯ เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายภายในของทั้งสองฝ่าย สำหรับการปรับปรุงสิทธิการบินต่างๆ ซึ่งได้แก่ เส้นทางบิน ความจุความถี่ และสิทธิการรับข้อราชการ จะทำให้สายการบินของทั้งสองฝ่าย มีความยืดหยุ่นในการวางแผนการให้บริการ และเปิดโอกาสให้สามารถขยายบริการไปยังจุดต่างๆ ได้มากขึ้น โดยสายการบินของทั้งสองฝ่ายจะสามารถร่วมมือกับสายการบินของฝ่ายเดียวกันได้ในภาพรวมจะทำให้การขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศทั้งสองข่ายตัวเพิ่มมากขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ ต่อผู้โดยสาร ธุรกิจการขนส่งสินค้า รวมถึงอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ของไทยอีกด้วย นอกจากนี้ ยังเป็นการพัฒนาความสัมพันธ์ทั้งในระดับรัฐบาลและระดับสายการบิน ของทั้งสองประเทศ

๕. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงการต่างประเทศให้ความเห็นว่า การจัดทำบันทึกความเข้าใจระหว่างไทย-เนอเรอร์แลนด์ที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบแล้ว เป็นการดำเนินการก่อนวันที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มีผลใช้บังคับ แต่กระทรวงการต่างประเทศยังไม่ได้ดำเนินการแลกเปลี่ยนหนังสือทางการทูตเพื่อให้มีผลใช้บังคับ จึงถือเป็นกระบวนการที่ยังคงค้างอยู่และต้องดำเนินการต่อไป สมควรนำร่างหนังสือแลกเปลี่ยนทางการทูตเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภา โดยกระทรวงคมนาคมในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่องจะเป็นผู้เสนอบันทึกความเข้าใจและร่างหนังสือแลกเปลี่ยนทางการทูต เพื่อขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา ตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญฯ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาดังนี้

๑. ให้ความเห็นชอบในหลักการของบันทึกความเข้าใจดังกล่าว รวมถึงร่างหนังสือแลกเปลี่ยนทางการทุกของประเทศไทยและเนเธอร์แลนด์

๒. นำเสนอรัฐสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบ ก่อนมอบให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการแลกเปลี่ยนหนังสือทางการทุกยืนยันการมีผลใช้บังคับของบันทึกความเข้าใจดังกล่าวต่อไป โดยในร่างหนังสือแลกเปลี่ยนดังกล่าวขอให้กระทรวงการต่างประเทศสามารถปรับถ้อยคำตามความเหมาะสมที่ไม่กระทบกับสาระสำคัญ

ขอแสดงความนับถือ

(นายจารุพงศ์ เรืองสุวรรณ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

สำนักงานปลัดกระทรวง
สำนักความร่วมมือระหว่างประเทศ
โทร. ๐ ๒๒๔๘ ๕๖๓๘-๙
โทรสาร ๐ ๒๒๔๘ ๔๔๒๙, ๐ ๒๒๔๘ ๑๗๑๕